

verdiwel
verbindt en inspireert

De meeste mensen deugen

Aanpak coronacrisis: Rita Kruik van Welzijn Bloemendaal

In de vorige aflevering van deze serie interviews vertelde Eufride Klein-Rouweler van Stichting Perspectief in Beuningen dat de gemeente graag wil dat haar dagopvang voor licht dementerenden weer open gaat. Hoe doe je dat terwijl de coronacrisis nog lang niet voorbij lijkt? 'Ons Odensehuis willen we ook weer openen,' zegt Rita Kruik van Welzijn Bloemendaal. 'Dat is een laagdrempelige ontmoetingsplek voor mensen met beginnende dementie, mantelzorgers en eenzame ouderen. Binnenkort gaan we om de tafel zitten om een protocol uit te werken.'

In maart 2019 opende Welzijn Bloemendaal het Odensehuis in Overveen. In het Jaarverslag 2019 van Welzijn Bloemendaal staat nadrukkelijk dat het hier niet om zorg gaat: 'Geen mensen die zorg nodig hebben, maar die elkaar willen ontmoeten en mee willen doen aan leuke, zinvolle activiteiten. Deze activiteiten organiseren de coördinator en vijf vrijwilligers samen met de deelnemers.' Er wordt veel muziek gemaakt. Deelnemers nemen dan van huis een instrument mee en er staat een piano in de zaal. Er worden presentaties gehouden, films gedraaid. Een lerares geeft tekenles. Vrijwilligers en deelnemers verzorgen een gezamenlijke lunch.

Een van die deelnemers is de licht dementerende Koos, die aan de coördinator van het Odensehuis toevertrouwt: 'Ik ben zo vaak in de war en dan voel ik me zo ongelukkig. Hier heb ik dat niet, maar ik weet zeker dat ik het straks wel weer ben.' Hij is van de partij als er een film over IJsland wordt vertoond. Hij was ooit een fervent zeezeiler en verheugt zich op deze film. 'Hij genoot van de beelden, van de vragen die hij kon stellen, de bewondering van de groep toen hij over zijn zeereizen vertelde. Het even weer gewoon Koos zijn. En dat is precies wat het Odensehuis voor mensen met dementie kan doen.'

Waar kan Koos heen nu het Odensehuis vanwege de coronacrisis gesloten is?

'Koos zit thuis. Voor het Odensehuis hoef je geen indicatie te hebben, maar er zijn ook mensen die één keer in de week naar het Odensehuis komen en met indicatie ook naar de dagopvang van een zorgaanbieder gaan. Wij werken met die zorgaanbieders samen en zorgen voor het vervoer van hun deelnemers naar de dagopvang. Al die mensen zitten nu dus thuis. Als mensen met dementie zelfstandig wonen, hebben ze gewoonlijk een partner en andere mantelzorgers. Maar die mantelzorg wordt nu natuurlijk zwaar belast. Die dagopvang is erg belangrijk. Daar ben je niet de enige die licht dementeert en heb je niet het gevoel dat je anders bent. Vandaar dat iemand als Koos in het Odensehuis "even weer gewoon Koos" kan zijn.'

Waar komt die naam Odensehuis vandaan?

'Odense is een stad in Denemarken. Daar zijn ze met deze aanpak begonnen. De bedoeling van de Odensehuizen is dat mensen met lichte dementie elkaar ontmoeten in een huiskamersetting. Dat zij als deelnemers samen met de coördinator en mantelzorgers het programma invullen. Licht dementerenden kunnen dat heel goed. Koos kon ook goed over zijn zeereizen vertellen. Niks opdringen van bovenaf, maar van onderop werken dus. Er is een samenwerkingsverband van Odensehuizen, het Landelijk Platform Odensehuizen. Ons Odensehuis is onderdeel van Welzijn Bloemendaal, maar feitelijk is het helemaal zelfstandig en wordt het helemaal gefinancierd met een donatie uit een fonds.'

Is al bekend wanneer jullie Odensehuis weer open kan?

'Mantelzorgers hebben het zwaar. We gaan kijken op welke manier we weer open kunnen. De zorgaanbieders willen ook weer van start gaan met hun dagopvang. Het RIVM heeft speciale richtlijnen voor dit soort voorzieningen uitgewerkt, maar op basis daarvan moet je dan een protocol ontwikkelen dat bij jouw dagopvang en jouw doelgroep past. Natuurlijk gelden daar de gewone voorzorgsmaatregelen van anderhalve meter afstand houden, handen wassen, tafels goed schoonmaken en dergelijke. Maar hoe zorg je dat dementerende mensen zich daaraan houden? Met gewone auto's vervoeren lukt dan niet meer, dat zal met busjes moeten. Hoe moet het met helpen instappen? Mogen alleen mantelzorgers dat doen? Al dat soort details moeten we vastleggen in een protocol.'

Heeft het Landelijk Platform Odensehuizen nog niet zo'n protocol?

'Ongetwijfeld zijn zij ook bezig met de vraag hoe de Odensehuizen weer open kunnen. Maar Zorgbalans, een zorgaanbieder uit de regio, is al zo'n protocol aan het uitwerken voor hun dagbesteding. Op basis van die richtlijnen van het RIVM. We hebben afgesproken dat we daarover binnenkort in gesprek gaan.'

Wat kunnen jullie voor jullie doelgroepen betekenen in deze coronacrisis?

'Een vrijwilliger regelde dat alle deelnemers van het Odensehuis een bos bloemen thuis kregen. Er zijn meer dan 400 mensen gebeld met de vragen als: Hoe gaat het met u? Hebt u hulp nodig? Honderd daarvan zijn aan een vrijwilliger gekoppeld, die hun boodschappen doet, de hond uitlaat of regelmatig belt voor een praatje. Kinderen en jongeren worden door jongerenwerkers

goed bereikt via facebook en Instagram. Voor kleine groepjes jeugdigen tot 12 jaar worden nu al activiteiten georganiseerd, en voor deze kinderen kunnen jongerenwerkers ook weer sportactiviteiten organiseren. De jeugdhonken gaan weer open voor kinderen tot 12 jaar en ze kunnen ook weer deelnemen aan buitenactiviteiten. Met Pasen kregen kinderen en jongeren van jongerenwerkers een zakje paaseitjes.'

Op jullie website staat een filmpje waarin wethouder De Roy van Zuidewijn de voorzorgsmaatregelen toelicht en mensen die hulp nodig hebben of anderen willen helpen oproept zich aan te melden bij Welzijn Bloemendaal. Werken jullie in deze coronacrisis intensiever samen met de gemeente?

'Dat filmpje heeft de gemeente gemaakt. De gemeente kwam naar ons toe met de vraag of we hulp nodig hadden. En zo is dat filmpje tot stand gekomen. Samen met de gemeente hebben we ook een brief gemaakt voor alle 65plussers met de vraag of ze hulp nodig hadden en of ze anderen wilden helpen. De relatie met de gemeente was al goed en is dat nu ook. De gemeente vindt dat wij nu duidelijk laten merken dat sociaal werk belangrijk is.'

Welke les trek jij uit de coronacrisis?

'Het is opvallend dat zoveel mensen elkaar willen helpen. Van die 400 mensen die we gebeld hebben, horen we vaak dat het goed gaat, dat burens aanbieden boodschappen te doen. Dat gaat vanzelf. Die bereidheid is veel groter dan ik dacht. Rutger Bregman heeft gelijk: de meeste mensen deugen.'

Jij gaat met pensioen. Je opvolger is Johan van Buren. Hoe neem je afscheid in coronatijd?

'Dat is heel lastig. Van de medewerkers kan ik maar een klein deel uitnodigen. Externen kan ik ook niet uitnodigen. Echt jammer. Hopelijk kunnen we in augustus nog iets organiseren. Voor Johan is het ook heel raar om als directeur te beginnen in een organisatie waar de lopende zaken zo'n beetje stilstaan terwijl tegelijkertijd allerlei nieuwe initiatieven uit de grond gestampt worden. Omdat je niet weet hoe de situatie volgend jaar is, kun je ook moeilijk nieuwe beleidslijnen neerzetten. Het is een verwarrende, chaotische tijd.'

*Kees Neefjes, Verdiwel
1 mei 2020*